

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 184. — ŠTEV. 184.

NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 7, 1925. — PETEK, 7. AVGUSTA 1925.

VOLUME XXXIII — LETNIK XXXIII.

ZADEVA STAVKE JE PREPUŠČENA ODBORU

Premogariji so prepustili komiteju odločitev glede proglasitve stavke. — Še nikdar poprej ni imel komitej polnomoč, da izda zaključni poziv za izbruh stavke. — Kljub temu pa so še odprta pota za novo otvorjenje konferenc.

Poroča John J. Leary.

ATLANTIC CITY, N. J., 6. avgusta. — Mezdni komitej premogarjev je dal včeraj posebnemu komiteju šestih, kateremu načeljuje predsednik Lewis, polnomoč, da izda poziv na stavko, ki naj bi se pričela dne 1. septembra, ter se dogovori z delodajalci glede vsega, kar je potrebno za zavarovanje rokov.

Resolucija, ki daje polnomoč predsedniku Lewisu, podpredsedniku Murrayu, Kennedy-ju, Matthey-u in Capelliniju, vključuje varnostno določbo v slučaju "da bi postala taka akcija potrebna," kar znači, da je sprejem te resolucije zaenkrat namenjen v publicitetne svrhe.

Z objavo akcije komiteja ugotavljajo prav posebno, da bodo ugodili vsaki prošnji za obnovitev pogajanj z delodajalci. Dočim bi premogariji domnevali, da pomenja taka prošnja izpremembo v nazorih in stališču delodajalcev v zadevi povišanja plač in check-off sistema, bi bil tak sestanek odvšen od izjave, tikajoče se te izpremembe stališča premogarskih baronov.

Ta vtis je ojačilo dejstvo, da niso bile še nikdar prej v tako zgodnjem štadiju pogajanj sprejete take resolucije. Leta 1922 so bile izdane take resolucije par dni pred potekom kontrakta. Isto velja glede prekinjenja obratovanja leta 1923. Predsednik Lewis pa pravi, da ni v tem ničesar neobičajnega.

Izjavil je, da pomenja ta akcija ob sedanjem času prihranitev stroškov, ki bi nastali, če bi ob kakem poznejšem času sklicali mezdni komitej.

Akcija meznega komiteja in prihod Lee Halla, predsednika premogarjev v Ohiju, obenem z uradniki iz okrajev mehkega premoga, so predstavljali razvoj dneva. Delodajalci so odšli zgodaj na sestanek v uradih Warrinerja v Philadelphiji.

V imenu Lewisa so pojasnili, da se mude zastopniki premogarjev tukaj po običajnih poslih, tikajočih se njih okrajev ter da nima njih prihod nobenega stika s položajem v antracitni industriji.

V zvezi z resolucijami meznega komiteja se je prav posebno ugotovilo, da so premogariji pripravljene odzvati se vsaki prošnji delodajalcev za obnovljenje pogajanj.

Ker ni nobenega neposrednega izgleda, da bi posegle vmes zvezne ali državne oblasti, so izjavili, da nimajo predstavitelji nobenega drugega opravka kot pričakovati dan 1. septembra. Premogariji ne bodo prosili za obnovljenje pogajanj, ker niso pripravljene izpremeniti svojega stališča.

Neobičajna oblika predloga, s katerim so bila prekinjena pogajanja z delodajalci, je bila pojasnjena s prizadevanji delodajalcev, da ohranijo odprta vrata za nadaljevanje ali obnovitev pogajanj. Predlog okrajnega predsednika Goldena iz Shamokina, je določal odgodenje "sine die", kar pomenja v navaden govoru prekinjenje za vedno. Na prošnjo Ingliša pa je bil predlog tako izpremenjen, — da lahko vsaka stran skliče komitej.

Na sestanku meznega komiteja je rekel Lewis: — Tam so stali, gluhi napram vsemu, kar bi predlagali naši ljudje. V nobeno stvar niso hoteli privoliti in nič popustiti. Očividno je bilo, da nimajo predstavitelji delodajalcev polnomoči, da nastopijo in sklepajo, ker so jim najbrž njih višji prepovedali privoliti v katerokoli zahtevo premogarjev. Vspričo teh okoliščin ni bilo mogoče vašim zastopnikom storiti ničesar drugega kot končati to burko.

Major Ingliš, ki je načeloval zastopnikom delodajalcev, se je vrnil včeraj zvečer iz Philadelphije v Atlantic City.

Zadeva profesorja Scopesa ni končana

Governor države Tennessee, Peay, je izjavil, da bo država najela zagovornika ter se borila proti razveljavitvi antievoliucijske državnih postav.

BATTLE CREEK, Mich., 6. avgusta. — Governor Peay je izjavil, da se bo država Tennessee poslužila posebnega pravnega zastopnika in da se bo borila proti vsakemu vprašanju glede priziva v zadevi učitelja Scopesa.

Governor je odpotoval včeraj s svojo ženo v Nashville, Tenn., potem ko se je mudil tukaj šest tednov na počitnicah.

Stvar bodočnosti je, kakšen končni učinek bo imel evoliucijski proces v Daytonu, — je rekel. — Brez dvoma bo povzročil bolj splošno preiskavo teorije evoliucije, kar bo v veliki meri pripomoglo k izčiščenju ozračja.

Brezobzirno poučevanje te teorije, ki se je vršilo in se še vrši, je napravilo iz naše mladine neverneže.

Od prvega pričetka je bil naš narod krščanski narod. Njegova poguba bo zapečatenata in izročeni homo pozabljenosti, v trenutku, ko se bomo kot narod oprijeli nevere in zanikanja vsega nadnaravnega.

Senzacije željni ljudje, ki so prišli v Dayton tekom procesa, so napravili iz cele zadeve nekako rimsko slavlje, in nekateri med njimi so bili trpko krivični, napram ljudem, kojih gostoljubnost so uživali. O njih plemenitih potezah so vedeli le malo ali ničesar. Dejstvo je, da so se nahajali med jasno videčimi in mislečimi ljudmi, katerih glede naravne inteligence in izvrstnih kakovosti ne prekaša nobena druga skupina na svetu.

Narod Tennessee-ja ve, — je rekel governor, — da je evoliucija teorija in špekulacija in da mora ostati to v naravnem redu stvari. Veruje v Biblijo kot razodetje in inšpirirano besedo Stvarnika vseh stvari ter noče, da bi se njegove otroke učilo nasprotno.

Tennessee je suverena država in z izjemo tega, kar prepoveduje zvezna ustava, ima absolutno in izključno avtoriteto, da urejuje svoje krajevne zadeve ter se poslužuje svoje policijske sile brez zveznega vmešavanja.

Smodnišnica zletela v zrak.

PARIZ, Francija, 5. avgusta. — "Matin" je dobil iz Sofije poročilo, da je v Plevni, 75 milj severno od Sofije eksplodirala ogromna zaloga smodnika. Več oseb je bilo poškovanih.

Grška koncentrirala čete na Bolgarski meji.

SOFIJA, Bolgarska, 5. avgusta. Grška vlada je poslala par svojih polkov na bolgarsko mejo, hoteč si s tem zagotoviti odškodnino za umor grškega državljana Nicoladesa.

Bolgarska vlada n v tem oziru še ničesar ukrenila.

Amerikanka ubita v Franciji.

CAEN, Francija, 6. avgusta. — Mrs. Arnod, stara dva in šestdeset let, je bila ubita v avtomobilski neredi, ki se je pripetila par milj izven tujaknjega kraja.

Nazadnje bo tudi Belgija plačala.

V New York je dospela belgijska komisija, ki se bo pogajala glede belgijskega dolga v Združenih državah.

Prejšnji belgijski ministr. predsednik Theunis in trije nadaljni delegati imenovani od belgijske vlade, da uravnajo problem konsolidacije belgijskega dolga v Združenih državah, so dospeli v New York s parnikom Olympic.

Nastanili so se v hotelu Ambasador v sobah, katere jim je dal na razpolago zakladniški departament. Po enodnevnem bivanju se bodo napotili v Washington.

Člani te komisije niso hoteli ničesar izjaviti glede svoje misije, dokler ne bodo stopili v stik s komisijo za fundiranje dolgov v Washingtonu. S to komisijo se bodo pogajali glede uravnave belgijskega vojnega dolga v Združenih državah. Komisijo so spremljali štirje finančni izvedenci ter generalni tajnik delegacije. Dolg, o katerem se bodo vršila pogajanja, znaša nekako štiri sto milijonov dolarjev.

Poincare in Caillaux-ov program.

PARIZ, Francija, 6. avgusta. Raymond Poincare, prejšnji francoski ministrski predsednik in predsednik francoske republike, je izdal odločen poziv, v katerem je naprosil vse Francoze, naj podpisujejo vladno posojilo, ki nosi štiri odstotke.

Dva obešena na Irskem.

DUBLIN, Irsko, 5. avgusta. — V Joy jeznišnici sta bila danes obešena Mrs. A. Walsh in Michael Taubot. Na smrt sta bila obsojena, ker sta usmrtila Mr. Walsha v namenu, da se poročita.

Japonski prestolonaslednik.



Japonski prestolonaslednik princa Chichibu, ki potuje sedaj po Evropi.

Židom v Mehiki se slabo godi.

Življenje Židov v Mehiki ni posejano s cvetkami. — Družine, ki niso mogle v Združene države, dobivajo pomoč od svojih ameriških sorodnikov.

MEXICO CITY, Mehika, 6. avgusta. — Židovski priseljenci, ki so prišli v Mehiko iz centralne in istočne Evrope izza julija meseca preteklega leta, so izprevideli, da je boj za obstanek v novi domovini nepričakovano težak.

Njih usoda bi bila res pomilovanja vredna, če bi ne imelo devdeset odstotkov teh priseljenecv sorodnikov v Združenih državah, ki jim pomagajo, neglede na pomoč, katero jim nudijo razne židovske dobrodelne organizacije.

Priseljevanje Židov v Mehiko je bilo posledica pozivov njih ameriških sorodnikov, naj se potom izseljevanja izogonejo zasledovanjem, katerim so bili izpostavljeni v rojstni deželi. To gibanje je še pospešil poziv, katerega je izdal preteklo leto mehikiški predsednik Calles.

Od julija meseca preteklega leta pa do decembra je dospelo vsa ki mesec nekako 500 Židov iz istočne Evrope v Mehiko. To števílo se je sedaj v zadnjih mesecih skrčilo na polovico.

Priseljenci so smatrali Mehiko za povsem logičen prostor, kjer bi pričeli življenje naravo. Ekonomске razmere dežije pa so imle za posledico, da je bilo to njih upanje ničevno. Ceni se, da je neglede na arabske in sirske Žide v mehikiških kolonijah nekako pet tisoč Židov.

J. Weinberger, ki načeljuje tujaknjemu pomožnemu delu B'Nai B'ritha, pripisuje židovsko priseljevanje v Mehiko deloma omejitvam priseljevanja Židov v Združene države. Brez dvoma je dospelo par Židov v Združene države stranskim potom, a njih števílo je malenkostno.

Dejstvo pa je, da so številni židovski priseljenci smatrali Mehiko le za nekako postojanko na poti v Združene države. Pri izvedenju njihovih načrtov pa so zadeli na nepričakovane težkoče.

Ne more se pa reči, da stradajo. Le malo Židov pride v Mehiko, ne da bi se zplasil v glavnem stanu B'Nai B'ritha. V slučaju boleznih dobe medicina brezplačno.

Najmanj 75 odstotkov sedanje kolonije evropskih Židov je dospelo v Mehiko izza prvega julija preteklega leta. Pred tem časom so prihajali samei, sedaj pa prihajajo cele družine.

Milijonar—defraudant.

PITTSBURGH, Pa., 5. avgusta. John A. Bell, bivši predsednik Carnegie Trust Company, katerega so smatrali vsi za milijonarja, se bo moral zagovarjati pred sodiščem, ker je poñeveril nekaj nad \$00.600 dolarjev.

Delo za izločenje Japoncev.

WASHINGTON, D. C., 6. avg. Izvrševalni svet Ameriške delavske federacije se je včeraj izjavil proti modifikaciji sedanje priseljeniške postave, ter obdolžil one, ki se zavzemajo za modifikacijo, postavbo, da so neameriški, ker bi pustili v deželo ljudi, ki ne morejo postati državljani.

Sprejete so bile resolucije, v katerih se napada "zavratno propagando, katero se širi po deželi v interesu razveljavitve priseljeniške postave".

ZA PREPREČENJE BODOČIH STAVK

Predsednik Coolidge študira načrte, kojih namen je preprečiti bodoče industrijalne boje. — Pazljivo čakanje je še vedno njegova politika z ozirom na krizo v antracitni industriji.

SWAMPSCOTT, Mass., 6. avgusta. — Tukaj pričakujejo zakonadajno akcijo v prihodnjem zasedanju kongresa, koje namen bo zavarovati javnost pred neprestano ponavljajočimi se nevarnostmi, ki so posledica stavk v premogarski industriji. Ta akcija je posledica prekinjenja pogajanj med premogariji in delodajalci v Atlantic City. Neglede na to, če bo res izbruhnila stavka v antracitnih poljih ali ne, se je pričela javnost zavedati, da mora trpeti v vsakem spopadu nasprotujočih si interesov premogarjev in delodajalcev.

Čeprav je temeljni princip predsednika Coolidge-a, "da je treba kar najmanj vlade v biznesu", je pričelo vendar v neposredni okolici predsednika naraščati razpoloženje, da bo potrebna zakonodajna akcija za odpravo te vedno se ponavljajoče nevarnosti.

Glasi se, da bi rad razmišljal o takem načrtu neodvisno od katerekoli posamezne stavke, a preteča premogarska stavka bo najbrž pospešila njegovo odločitev v tem oziru.

Tudi če bi ne objavil predsednik nikakih priporočil, bi kongres v tem oziru nastopil.

Položaj, ki se je pojavil vsled prekinjenja pogajanj v Atlantic City, so podrobno premotrili v poletni Beli hiši. Predsednik je dobil številna tozadevna poročila tako iz Atlantic City kot iz Washingtona.

Niti najmanjšega znaka ni, da hoče predsednik poseči vmes, da prepreči stavko. Če so bili napravljene kaki načrti za akcijo v slučaju, da stavka res izbruhne, so bili tajni.

Še vedno je upanje, da se bodo premogariji in delodajalci dogovorili. Med tem časom pa zasleduje predsednik politiko čuječega in pozornega čakanja, kajti prepričan je, da je to vse, kar more storiti v sedanjih okoliščinah.

Veliko delavcev bo odpuščenih.

ESSEN, Porurje, 5. avgusta. — Iz raznih industrijalnih okrajev prihajajo poročila, da bo konec avgusta odpuščenih več tisoč delavcev. Kapitalisti zatrjujejo, da se jim obratovanje ne izplača.

Na Irskem in v Ulstru je 160,000 oseb brez dela.

NEWRY, Irsko, 5. avgusta. — V včerajšnji seji irske obrtne zbornice so govorniki dokazovali, kaj je vzrok eksplozije, se za da je na Irskem 100.000, v Ulstru

pa 60.000 oseb brez dela. Nadalje je na Irskem 30.000 oseb nezmožnih za delo vsled pomanjkanja hrane.

Dva usmrčena pri eksploziji v Sofiji.

SOFIJA, Bolgarsko, 5. avgusta. Na tujaknjem postaji je danes nastala velika eksplozija, ki je zahtevala dve človeški žrtvi. Postaja je sicer jako poškodovana, toda promet se nemotoma vrši.

Kaj je vzrok eksplozije, se za enkrat ni dalo dognati.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$19.10 2000 Din. — \$38.00 5000 Din. — \$94.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštino in druge stroške.

Razposilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENEM OZEMLJU:

200 lir \$ 8.50 500 lir \$20.25
300 lir \$12.45 1000 lir \$39.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštino in druge stroške.

Razposilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljave, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljumo po mogočnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsprej; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Denar nam je poslani najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y. Telephone: Cortlandt 4697

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president Louis Benedik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za ničemtna se celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" tiskava vsaki dan izvzema nedelje in praznike.

Dopisi brez podpisa in osebosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejmisje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.



PROHIBICIJA IN VELIKI BIZNES.

Ni se popolnoma ugotovljeno, kako velik je bil ter je danes obseg pogajanj, ki so se vršila med generalom Andrewsom, poglavarjem prohibicijske službe, ter velikim biznesom, da se dobi iz vrst velikega biznesa eksekutivne uradnike za prohibicijske skupine. Niti najmanjšega dvoma pa ne more biti o tem, da je ta načrt, naj bo te ali one vrste in značaja, popolnoma nezaželjen. Predno pa nadaljujemo, hočemo najprvo ugotoviti, kaj pomenja pravzaprav ta načrt.

Do pred par meseci je hodila ameriška prohibicijska služba roko v roki z Antisalonko Ligo. Liga je bila v sedlu ter je diktirala politiko prohibicijskega urada ter nastavljanje uslužbencev. Ko pa je nastopil službo general Andrews, je to prnehalo. Izvršili so reorganizacijo službe v namenu, da dosežejo večjo uspešnost in to reorganizacijo je od onega časa naprej tudi "odobrila" Antisalonka Liga. To je bilo še precej dobro in zdravo znamenje. Pomenjalo je, da je prohibicijska postava na stališču enakosti z vsemi drugimi postavami.

Na temelju predlagane zveze z velikim biznesom pa bi bil popolnoma uničen napredek, ki je bil dosežen na ta način. Ni dosti izbire med diktati ali povolji Antisalonke Lige ter diktati velikega biznesa. Diktatura te ali one skupine je nekaj povsem nedopustnega. Razventega pa bo postalo izvajanje prohibicije še bolj zloglasno kot je bilo dosedaj, če je kaj takega sploh mogoče, če bo veliki biznes povabljen, naj pomaga pri izvedenju prohibicijske postave.

Po mnenju nasprotnikov prohibicijske postave in prav poseben po mnenju navadnih delavcev, tici veliki biznes prav tako za prohibicijskim gibanjem kot Antisalonka Liga. Povprečni državljan se ne bo nikdar mogel iznebiti prepričanja, da je veliki biznes posepeval uveljavljenje prohibicijske postave v namenu, da ustvari eno stauje za bogate, drugo pa za revne.

Bogatini in veliki podjetniki so pričakovali, da bo moral delavec, ki je reven kot cerkevna miš, izhajati brez pijače in da bo prišel vsled tega v ponedeljek jutraj bolj redno na delo kot pa je prišel pred prohibicijo. Podjetnik in trgovec, ki je bogat, pa bo lahko dobil pijače kot jo bo hotel in razventega bi se užival prednosti in dobičke treznih delavcev.

To je mogoče resnično ali pa tudi ne. Obnašanje povprečnega podjetnika pa nam potrjuje vrjetnost te domneve in jasno je predvsem, da se podjetnik ne briga za telesni in duševni blagor delavcev, temveč da skuša povečati svoje dobičke s tem, da ima trezne in marljive delavce, katerih ne slabi in meša alkohol.

Razventega pa je neameriški in naravnost zlokobno, da bi se dovolilo takih skupini plačevati mezde vladnim uslužbencem. Kadar koli so se merodajni krogi poslužili takega načrta, je prišlo v vsakem slučaju do trpkega obračuna.

Splošno znano primeru za to najdemo v West Virginiji. V tej državi, vsaj v nekaterih okrajih, so plačevali premogarski baroni plače pomožnih šerifov. Posledica tega so bila prelivanja krvi in poboji, katerih nam ni treba nanovo naštevati tukaj.

Nemogoče se je izogniti se takim posledicam. Kadar zakladajo privatni ljudje vlado s skladi, si avtomatično pridobne s tem privilegije, in preneha se vsaka nepristranska administracija.

Dosti boljše bo, če sprejme general Andrews najboljšo možo, ki jih more dobiti z \$7500 na leto kot da se spuša v tako nadležno tovarišijo ali družabništvo, o katerem baje sedaj razmišlja.

Privatni interesi nimajo nobenega posla v vladi in administraciji ali bi ga vsaj ne smeli imeti. Tudi vinešavanje Antisalonke Lige v administracijske zadeve je bilo nedopustno, nepostavno, a se je kljub temu vršilo prav do zadnjega časa.

Bedasto bi bilo vpriporiti sličan eksperiment z drugo skupino fanatikov, v tem slučaju s skupino velepodjetnikov.

ZA DOM SLEPCEV V LJUBLJANI

Rojaki, ki pojmijsko nesrečo svojega bližnjega, so omogočili, da se je nabralo za Dom slovenskih slepcev — nad \$1,100.00.

Darovi prihajajo počasi, toda redno. Svote posameznih darovalcev sicer niso velike, pa so pomembne, ker so bile darovane v globokem pojmovanju strašne usode največjih revežev v domovini.

"Glas Naroda" je od 27. aprila do 31. julija poslal v ta človekoljubni namen že štiri pošiljave in sicer:			
Prva pošiljatev 27. aprila 1925	\$ 789.70	D. 48,155	
Druga pošiljatev 4. junija 1925	\$ 86.10	D. 5,136	
Tretja pošiljatev 23. julija 1925	\$ 174.65	D. 9,780	
Četrta pošiljatev 31. julija 1925	\$ 50.00	D. 2,700	
	Skupaj . . . \$1100.45	D. 65,771	

Četrto pošiljatev tvori dar priznanega slovenskega pevkega kluba "Prešeren" iz Pueblo, Colo.

Ker prirejani koncert ni imel zaželjenega uspeha, so pevcu darovali iz svoje blagajne \$50.00.

Klub "Prešeren" naj bo za vzgled ostalim slovenskim društvom v Ameriki.

Vsi na delo s potrjeno poštvalnostjo, pa bodo imeli pomilovanja vredni siromaki največ, kar jim moremo dati.

Dopisi.

Forest City, Pa.

Gotovo mislijo rojaki po Ameriki, da v Forest City spimo spahje pravičnega, ker se nikdo nič ne oglasi. To pa ni resnica, ampak zaposleni smo z društvenim prireditvami in žalibog tudi s pogrebi.

Društva so se večinoma zvrstila s svojimi vrtnimi veseljami, katere so bile vse precej povoljno obiskane.

Nekaj posebnega za našo naselbino pa je bil koncert 3. julija, katerega je priredila Slov. Godba iz Little Falls.

V dolžnost si štejamo, da se članom godbe iskreno zahvalimo, ker so se toliko žrtvovali za Slovence v Forest City, za nas je bilo to res pravi duševni užitek. Še posebej izreka iskreno zahvalo Pevsko in Dram. Društvo "Naprej", kateremu je godba pripomožla da tako lepega gmotnega uspeha na pikniku 4. julija.

Zelimo godbi veliko napredka in nasvidenje prihodnje leto.

Pevsko in Dram. Društvo "Naprej" se tudi zahvaljuje vsem, ki so nam pomagali delati na pikniku in sploh vsem, ki so se udeležili koncerta in piknika.

Dne 19. julija je društvo "Naprej" priredilo igro "Prisegam".

Igra bi se imela vršiti že poprej, pa je bila radi gotovega vzroka preložena. Čeravno je bil nepravilen čas, je bila lepo obiskana, za kar hvala udeležencem.

Ker sem omenil v začetku pogrebe, moram poročati, da kruta smrt to leto neumiljeno gospodari v naši naselbini. V aprilu je umrla Mary Gerëman, zapustila je moža. V maju sta umrla Louis Omalen, zapustil je ženo in 6 otrok. John Gerëman je zapustil ženo in 4 otroke. V juniju je umrl Joseph Pristavec. Zapustil ženo in 9 otrok. V juliju je umrla Mary Brenčič in zapustila moža ter 3 otroke. Antonia Hornbeek je zapustila moža, Ignac Grum zapustil ženo in 6 otrok.

Družini Anton Gerëman je umrl 13-letni sin Elbin. 31. julija je bil v rovu v bližnjem Carbondale ubit Frank Skubie, 27 let star, vdovec. Zapuščak 4 otroke in stariše.

Vsem naj bude ohranjen blag sponin, prizadetim pa naše sožalje.

M. K.

Homedale, Idaho.

Do danes se še ni nikdar slišalo o te slovenski naselbini, čeravno je že 11 let, odkar so se tu naselili naši rojaki.

V letu 1914 je bila naprodaj zemlja na tem kraju, ravno na meji Oregon. Koleda je meni znano, se je te prilike poslužilo osem Slovencev iz Rock Springs, Wyo., vsi, razven enega, z družinami.

Zanimivo je poslušati te ljudi, kadar pripovedujejo o svojih težkočah, ko so se pričeli trebiti divji pelin iz zemlje. Ovirani so bili na vseh krajih. Obdarjeni so bili edino s prahom, užitne vode ni bilo, da bližnjega mesta nekaj čez 20 milj. Zapreke jim je delala velikanska reka (Snake river), ker tam tedaj ni bilo nobenega mostu. Da niso vse pustili ter zbežali, je pripisati ogromnim stroškom selitve in drugemu.

Danes je pa v Homedale vse drugače. Krasni domovi v košatem drevju, na tisoče raznovrstnih cvetlic (videl sem gospodinjko, ki je sekala lepe rože, da si je napravila pot okrog hiše).

Sadno drevje vsake vrste je leto tudi dobro brodilo, posebno jabolka. Črešnjevi ni, breskve po državi Utah in Idaho so pa pozebla.

Tu pridelajo mnogo žita pšenice in ječmena. Imajo tudi mnogo krav, ker se maslo prav lahko proda.

Največji pridelek pa je seno in detelja. Kosijo po štirikrat v letu. Skoraj bi človek ne vrjel, da nisem videl z lastnim očesom, koliko se tega pridelala. Značilno pa

Peter Zgaga

Učenjaki, ki imajo dosti potrpljenja in časa, so izračunali, da sestoji človeško telo iz toliko in toliko delov vode, soli in raznih kovin.

Ves material, ki tvori človeško telo, je pa vreden po današnji tržni ceni komaj 97 centov.

97 centov! To je malo, jako malo. Kljub temu je pa na svetu dosti ljudi, ki niso vredni niti fajfe tobaka.

O pretečem promogarkem štrajku se je zadnje dni dosti pisalo in še danes so v ameriških dnevnikih cele kolone o tem vprašanju.

Tisti ki natančno študira celo stvar, pride nehotno do prepričanja, da so zastopniki delavcev in delodajalcev sporazumeli, da ne bodo sklenili nobenega sporazuma.

Newyorški milijonar Browning je velik ljubitelj otrok. Možak je samec in ker ne ve, kam bi s svojimi milijoni, je sklenil pohčeriti par revnih newyorških deklet.

Pred par dnevi je pohčeril žensko sirotko Mary Spas. Dal ji je na razpolago krasno stanovanje ter ji prvi dan kupil štirideset oblek, naslednjega dne pa trideset parov čevljev.

Sedaj so se pa začele zanj in za njegovo ljubizen do revnih otrok zanimati oblasti.

Lepa Mary, katero je pohčeril, je namreč stara osemnajst let.

Bog ve, počem bi rajtal Koverta žegne, katere bo v Rimu pripravil! To bodo žegni prvi, druge in tretje vrste, a bodo vsi skupaj brez veljave, ker jih bo Koverta delil.

Iz Beograda poročajo, da koncentrirajo Grki in Bolgari svoje čete na meji.

Tako bolgarski kot grški poslanik pa izjavljata, da na kake vojno ni niti misliti. Kako pa tudi? Balkan in vojna? To vendar ne spada skupaj.

V New Yorku se prodajajo kalifornijsko grozdje in sicer po dva dolarja zaboj.

Nekdo, ki kupunje z grozdjem in njega posledicami je napravil naslednji račun:

Iz enega zaboja — to je iz petindvajsetih funtov grozdja — se napravi čistega vina najmanj en galon. Če se poprešanec še malo vode dolije, so dve galoni. Dve galoni — po dolar kvart — je osem dolarjev. Pri eni sami baksi je torej šest dolarjev čistega dobička.

Pa naj bi kdo nad prohibicijo zabavljaj . . .

Proči staremu lopovu se je vršila dolga porotna obravnava. Možak je imel na sebi grehov kot bešč uši in slaba mu je predla, toda imel je poleg tega tudi izbornega zagovornika.

Po dolgotrajnem posvetovanju so ga pa porotniki oprostili.

Sodnik se je same jeze kar penil ter je napravil oproščenemu dolgo in ostro pridigo.

Oprošteni je gledal v tla, ko je bila pa pridiga končana, je pomembno pogledal sodnika in državnega pravdnika ter pomembno izjavil:

Novice iz Jugoslavije

Zračni promet med Beogradom in Zagrebom. Gradnja novega mostu Reka-Susk.

V Beogradu se ustanavlja delniška družba, ki namerava uvesti stabilni zračni promet med Beogradom in Zagrebom. Ustanovitelji delniške družbe se že pogajajo s tvornico za izdelovanje letal "Ikarus" v Novem Sadu za nakup več hidroplanov.

Na tej črti se bodo prve mesece prevažali samo časopisi, pisma in pakoti. Spočetka bo nedvomno pasivna. Ako dobi državno podporo, namerava družba uvesti tudi potniški promet.

Novi šef zagrebske policije. Kakor poročata zagrebska "Ritje" iz zanesljivega vira je določil Stjepan Radić za novega šefa zagrebskega policijskega ravnateljstva preiskovalnega sodnika dr. Slavko Koberberja in sicer radi "humane" vodstva preiskave" proti njemu samemu ter proti ostalim interniranim članom vodstva bivše hrvatske soljačke republikanske stranke.

Pristaniška dela v Dabnaciji. Izgradnja pristaniškega nasipa v Splitu, oziroma razširjenje Wilsonovega nabrežja je poverjeno spletki tvrdki M. Matošić & Co. zva vo 10.083.555 Din. Z delom se prične v najkrajšem času.

Granje pristanišča na Bračljici pri Sušaku je prevzelo podjetje "Beton" za 2.986.733 Din. Razširita se tudi pristanišči v Zeleniki in v Kotoru.

Švicarski novinar v Jugoslaviji. V Beograd je prispel urednik švicarskega lista "Neue Züricher Zeitung" dr. Taub, znani prijatelj Jugoslovancev, ki ostane mesec dni v Jugoslaviji ter obišče tudi druga važnejša mesta jug. države, da se informira o jug. gospodarskih prilikah.

Tragedija vojnega vjetnika. Peter Barlaš, posestanik v Hrastimu v Bosni, ki je bil proglašen za mrtvega, se je nedavno vrnil iz ruskega vjetništva ter vložil tožbo proti nasledniku njegovega posestva. Zaradi formalnosti iz katerih si ni znal pomagati, je izgubil pravdo. To je manj tako uplivalo, da je sklenil končati svoje življenje. Ko je prišla njegova žena nekega jutra krave molzt, je našla moža obešenega v hlevu.

Koliko tiskarn imajo v Jugoslaviji. Na knjižni razstavi, ki se je nedavno vršila v Firenzi, so bili lepo zastopani tudi izdelki jugoslovanskih založ in tiskarn. Beogradska državna tiskarna je ob tej priliki izdala okusno opremljen katalog razstave iz katerega je med drugim razvidno, da imajo v Jugoslaviji 356 tiskarin; v Sloveniji in na Hrvaškem 127; v Vojvodini 85; v Srbiji in Črnogori 72; v Bosni in Hercegovini 23 in v Dalmaciji 22.

Preureditev kolodvora v Sarajevu. Kakor poročajo iz Sarajeva, je prometno ministristvo odredilo, da se z gradnjo novega kolodvora v Sarajevu čim prej prične. Načrti za novo kolodvorsko postopnje si že izdelani. Na kompleksu, ki ga zavema sedanji kolodvor, se uredi velik javni trg, kjer bo rezerviran prostor za projektirani spomenik kralju Petru Osvoboditelju.

V vseh slučajih — najsibo za pošiljanje denarja v dinarjih, dolarjih ali lirah; najsibo za izplačanje denarja, katerega hočete iz domovine sem dobiti; najsibo za vloge na 'Special Interest Account' kjer je Vaš denar varno naložen in prinaša 4% obresti; najsibo za potovanje v stari kraj in povratek v Ameriko, je najbolje za Vas, ako se obrnete na poznani in zanesljivi zavod, kateri Vas bo vsikdar točno in zanesljivo poslužil;

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

NAJSTAREJŠA JUGOSLOVANSKA POTNIŠKA POSLOVNICA V AMERIKI

Ali ni to malo preteško breme za tri letá starega fantka?

Gustave Flaubert: LEGENDA.

I. Julijanova oca in mati sta previvala v gradu, ki je stal sredi gozda na pobočju nekega griča. Stirje ogelni stolpi so imeli šipečaste strehe, pokrite s svinčeni ploščicami, in zidovje se je opiralo s svojimi temelji na ogromne pečine, ki so se strmo spuščale prav do dna vodnih jarkov. ...

V kapeli je bil njegov prostor zraven staršev; in naj je bila božja služba še tako dolga, je ostal na kolenih na svojem klečalu s kapico na tleh, s sklenjenimi rokami. Nekega dne med mašo, ko je dvignil glavo, je zapazil drobno belo miško, ki je lezla iz luknje v zidu. Pričapljala je na prvo stopnico pred oltarjem, obrnila se je dvakrat, trikrat na desno in levo, ter izginila, odkoder je bila prišla. ...

Nadaljne podrobnosti o umoru ruske carske družine.

V Berlinu je izšla knjiga, v kateri dobro poučeni pisatelj natančno razpravlja o smrti ruske carske družine. Živeči sorodniki carja nikakor nečojno verjeti, da je carja, njegovo ženo in njegove otroke res zadela strašna usoda. Trupla so boljševiki polili s žvepleno kislino.

O usodi zadnjega ruskega carja in njegove rodbine se širijo še vedno razne legende. Mnogi Rusi ne verjamejo, da je bil car res umorjen. Tako na pr. carica vdova po Aleksandru III. Nikolajeva mati, ki živi v Kodanju, še vedno noče odrediti maše zadušnice, ker je prepričana, da njen sin z rodbino še živi. V uradnem sovjetskem poročilu s dne 19. julija 1918, je bil samo mimogrede omenjen umor carja s pripombo, da sta njegova soproga in sin na varnem, dočim o usodi carjevih hčera poročilo sploh molči. ...

Te dni je izdal N. A. Sokolov v Berlinu v založništvu "Slovo" knjigo "Ubiystvo carskij semji" (Umor carske rodbine), iz katere je razvidno, da so člani črezvijačke v Jekaterinoslavu v noči od 16 na 17. julija 1918, ubili ne le carja, ampak tudi se njegove otroke in da so bili drugi dan v Alapajevsku barbarsko umorjeni tudi ostali člani vladarske hiše Romanovih. Komaj teden dni po umoru je prišla v te kraje Kolčakova armada in Sokolov je imel kot preiskovalni sodnik nalogo preiskavati vse podrobnosti umora. To nalogo je izvršil zelo vestno, kar dokazuje tudi njegova knjiga. ...

Kakor znano, se je car Nikolaj II. odrekel prestolu 15. februarja 1917. Pet dni pozneje je vlada Kerenskega sklenila zapreti carja. Šlo je za ugotovitev, dali sta car in carica res izdala ruski narod, o čemer je bila večina Rusov prepričana. Obenem so hoteli rešiti carja preteče nevarnosti, ki mu je preti od strani razjarjenih vojakov in delavcev. Ob izbruhu revolucije je skoraj vsa carska rodbina izginila. 19. avgusta 1917 so pripeljali carja v Tobolsk, kjer so ravnali z njim spočeha dobro. Čim pa so prišli na krmilo boljševiki, je prišla iz Petrograda sovjetska brojavka "da ljudstvo ni sredstev za vzdrževanje bivše carske rodbine in da naj ji dajejo v bodoče samo stanovanje, kurjavo, razsvetljavo in navadno vojaško hrano." V aprilu 1918 je prišel v Tobolsk iz izrednimi pooblaščenimi sovjetski zastopnik Vasilij Jakovljevič v spremstvu 150 možde vojke, da odvede carja. Kam tega Jakovljeviča ni povedal, Jakovljevič je bil predvojni politični izgnanec. Živel je v Ameriki in pozneje v Nemčiji, odkoder se je po revoluciji vrnil v Rusijo. ...

V Jekaterinoslavu so ravnali s carsko rodbino grdo. Vsi člani so morali jesti za skupno mizo z vojaki, ki so se vedli napram carjevimi hčeram zedo nedostojno. Sokolov objavlja več dokazov, da je komisar črezvijačke Jurovski z 10 vojniki 17. julija pomoči postalreljal vse člane carske rodbine v dvornim zdravniškim Bothinom in uslužbeni, in sicer v kleti hiše, kjer je internirana rodbina stanovala. Tik pred smrtjo so jih pozvali v klet. Car je sam nesel tja prestolonaslednika, ki je bil taklo

Sredstvo proti jetiki - cepljenje.

Odkar je nesmrtni Koch odkril bacil jetike, je medicina neprestano na delu, da bi našla vpliv proti tej strašni ljudski bolezni. Listi so že večkrat poročali, da preizkušajo na Španjskem in v Južni Ameriki nekako sredstvo, takozvano Feranovo cepivo; ne ve se pa še, da-li se poskusi uspešili. Pred kratkim je prodrla v javnost vest, da so Francozi odkrili cepivo proti tuberkulozi. Te dni so zdravniki Negre, Guerin, Bouquet, Wilbert in še več drugih poročali v pariški medicinski akademiji o uspehih, ki so jih dosegli tekom dvajsetletnega raziskovanja v laboratoriju Pasteurjevoga inštituta in v poslednjih treh letih na veterinarski in medicinski kliniki. Omenjeni učenci so že pred meseci sumarično objavili dosežene uspehe; nova dejstva, ki so jih iznesli pred akademijo, pa upravičujejo upanje, da bo tuberkuloza če že ne v najkrajšem pa vsaj v doglodnem času dveh treh let toliko preštudirana in razkazana, da bomo lahko rekli: tuberkuloza ni več, človek je zmagal nad njo. ...

Prvi avtomobil.

V Monakovem je mednarodna razstava vseh prometnih sredstev. Pri tej priložnosti je mogoče videti prve tipe avtomobilov, med njimi tudi prvi avtomobil sploh. Voz ima znamko Benz, načrt zanj je bil napravljen l. 1883, konstruirali pa so ga šele dve leti pozneje. Avto je na razstavi ravnal njegov izumitelj inž. Karel Benz, ki je danes 82 let star. Istočasno s tem prvim avtomobilom je bil izumljen tudi prvi motocikel. Izumil ga je inž. Daimler, ki tudi še živi. To prvo motorno kolo je vozilo le 12 km. na uro.

Budistična razstava v Leningradu.

V Leningradu bodo priredili budistično razstavo. Organizacija je v rokah nekoliko budističnih svetnikov, ki so nedavno dospeli v Rusijo.

Morilec Kosztka izpuščen.

Finančnega nadsvetnika Štefana Kosztka, ki je bil vsled uboja buzarskega podpolkovnika Valerijana obsojen na štiri leta ječe, so izpustili iz zaporov, ker se je državno predništvo pridružil mnenju sodnih zdravnikov, da bi utegnil imeti zapor usodopolne posledice na morilčevo zdravlje!

Nova taktika nemških komunistov

Komunistični kongres v Berlinu je zavrgel dosedanjo obstrukcijsko politiko in je pristal na takozvan recept Žinovjeva, to je na podrobno delo v parlamentu in v strokovnih organizacijah. Na ta način hočejo poravnati nazadovanje v svojih vrstah.

ZASTAVE

SVILENE AMERIŠKE, SLOVENSKE IN HRVAŠKE REGALIJE, PREKORAMNICE, TROBOJNICE, ZNAKE, UNIFORME ITD. Sigurno 25% ceneje kot drugod. VICTOR NAVIŠNEK, 331 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

ANTHONY BIRK

HIŠNI IN SOBNI SLIKAR IN DEKORATOR. Prevrzamen vsako v to stroko spadajoče delo. ROJAKI, PREDNO ODDATE DRUGEMU NAROČILO, VPRAŠAJTE MENE ZA CENO. 1811 Stephen Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y. Telephone: Evergreen 2854J

Pozor rojaki!

V zalogi imamo SVETO PISMO (stare in nove zaveze). Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00. Slovenic Publishing Company 82 Cortlandt Street New York, N. Y.

LEPA PRILIKA

Posestvo z živino, vsem orodjem in pohištvo, lep vinograd, zidana klet, dosti gozda itd. je na prodaj pri Semiču na Dolenjskem. Poslopja v dobrem stanju, z opoko krita. Pojasmila daje: A. Janežič, 7375 Kern Ave., Detroit, Mich.

Rad bi izvedel kje se nahajajo sledeči rojaki: FRANK JENKO, FRANK BATIŠTA IN JOE ŠKRLJ, vsi doma iz Topole pri Hliraki Bistrici. Prosim cunjene rojake širom Amerike, če kdo ve za kojega naslov, da mi ga naznači, ali naj se pa sami javijo. Tony Škrlj, R. F. D. 1, No. 16, Great Valley, N. Y. (2x 7.8.) ROJAKI, NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA' NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDruženi državi.

(Dalje prihodnj.)

Nemški socialisti v Rusiji.

Te dni je odpotovalo 62 nemških socialistov in demokratov in 20 komunistov v Rusijo, kjer bodo kot delavske nameščenci in inštrijski uradniki poučili boljševičke gospodarske razmere.

Kapitan Marryat:

JOSEPH RUSHBROOK

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

Adrian del Valle:

Strah.

Sedeča kakor navadno v udobni jedilnici, sta molče trčila čas, ki je se preostajal do ure, ob kateri sta običajno legla spat. Don Antonio je čital, njegova žena je šivala; oba sta pa od časa do časa pokimavala, ker ju je premagala dremota. Tiho je vstopila Ivana, postavila na mizo skodelice, iz katerih se je kadilo, in rekla:

"Gospod, prinesla sem čaja!"

"Dobro, dobro! Ali si ga osladila?"

"Seveda! Ali želite še česa?"

"Ne, lahko greš spat."

Želeča lahko noč se je Ivana oddaljila; nekaj časa je bilo še slišati njene izgublajoče se korake po lesenih stopnicah, vodečih v podstrešje.

Antonio je vzela skodelico in srkljal nekoliko čaja, nato se je udobno zleknil v naslonjač, si popravi nočnike in začel zopet čitati. Nenadoma se je obrnil k svoji ženi in je zaklical: "Marta! Marta!"

Žena, ki je bila znova nekoliko zadremala, se je sunkoma strasla, preplašeno se je vpravljala: "Oh, kako si me prestrašil!"

"Veš kaj sem čital?"

"Gotovo zopet kako laž!"

"Ne, ne: to je zelo važna stvar. Namreč o fatovih in roparjih."

"Za božjo voljo, o fatovih!"

"Vse kaže, da se klati cela topla po naši okolici. Sinovi so v lomili v Miguelovo vinarno; ukradli so ves denar, razne malenkosti, pa še konja so mu odpeljali."

"Jezus Kristus! To je strašno!"

Govorila sta še nekaj časa o tej stvari, dokler nista snovi popolnoma izčrpala; potem sta zopet nekoliko zadremala. Pa je Marta naglo odprla oči. Odložila je šivanje, razdehala, pomencala si oči in poklicala moža: "Pusti že novine!" Antonio ni odgovoril. Z brado, na prsi povešeno, z rokama, prekrizanimi na časopisu, je spal, kakor da je v perncah.

Marta ga je stresla. "Zbudi se človek, čas je, da greva v posteljo!"

"Kaj? ... A tako, malo sem zadremal ... Res, čas je, pa pojdiva! Ali so vrata zaklenjena? Je zapora zapahnjena?"

"Da!"

"Dobro, vzemi torej luč!"

Marta je segla po svetilki, ali še preden jo je dosegla, je nekdo krepko udaril po vratih.

Mož in žena sta se preplašena spogledala. Njuna hiša je stela na samotni in je bila oddaljena od glavne ceste. Poset v tej nočni uri se jima je zdel sumljiv. Zadel je še močnejši udarec na vrata. Antonio je preudarjal, končno je stopil proti vratom.

"Za Boga, ne odpiraj!" ga je ustavila žena.

"Saj ne odprem. Vprašati pa vendar moram, kdo tako razbija."

Po prstih se je prikrdel do vhoda; zadrževanje diha je prisluškoval. Tretji udarec na vrata ga je tako prestrašil, da je odskočil in zaklical: "Kdo je?"

Globok, nekoliko zamolkel možki glas mu je odgovoril: "Popotnik, ves zmučen in bolan, ki je zgrešil pot ... Prosim vas, da mi privoščite prenočišče za nočnjino noč!"

Žena, vedno bolj preplašena, mu je pošetala: "Ne odpiraj, prevariti naju hoče, tat je!"

Antonio je odgovoril glasno: "Človek, tu ni gostilna!"

"Vem, zato pa prosim prenočišča kot milost, ki sem jo pripravljeno nagraditi."

"Mesto ni več daleč, kvečjemu pol milje."

"Ne morem več stati na nogah."

"Le poičkusite!"

"Bolam sem ... Mrzlica me tresse. Za božje usmiljenje, odprite!"

"Zaman se trudite. V tej nočni uri ne odprem nikomur!" ... Tuje se ni odstranil, bilo je slišati njegovo težko dihanje. Antonio in Marta se od strahu spači obraz in nista od groze strmoečih oči odmaknili od vrat. Na ponovne in pretrepne udarce sta preplašeno odskočila.

"Za zopet! Kaj hočete?" je klical Antonio, trudeč se, da bi dodal svojemu glasu odločnosti.

"Usmilite se me, imejte sočutje z bližnjim! Dajte mi vsaj požirek vode, strašna žega me muči."

"Nimamo vode! V mestu dobite vse." Nova tišina, včasih pretrgana s šepetom nerazumljivih besed, ki jih je izgovarjal trdotratni popotnik. Nato je začel iznova klicati in prositi. Ko je videl, da mu na noben način ne odpro, je začel udrihati z vso silo in kričati kakor blazen: "Odprite! Odprite!"

Zakoncica sta bila skoraj ob pamet od samega strahu. Postavila sta za durmi celo barikado miz in stolov; nato sta se oborožila, on z lovsko puško, ona s sekuro.

"Spravite se odtod, ako nočete, da vas ubijem kakor psa!" je rjovel Antonio. Žena pa je kričala: "Poberi se, poberi se, postopač razbojnik, tat!"

Ali neznanec je začel iznova, daši s slabotnejšim glasom mole-dovati: "Vode, samo kapljico vode!"

Naposled je preстал klicati: "Bilo je slišati, kako odhaja z opetkajočimi se koraki ..."

Zakonska sta prebila zelo slabo noč. Vsak sum ju je strašil. Z izbuljenimi očmi sta gledala povsod same grozne prikazni in tresla sta se kakor listje v vetru.

Bleda svetloba vzhajajočega dne je prinesla nekaj miru njuni razdraženim mislim; prvi žarki solca pa so jima prepodili po slednje ostanke blazne groze in strahu. Odložila sta se, da previdno odpreta vrata. Ko sta jih odprla, sta zagledala na pragu de belo listnico. Antonio je je pobral in je pogledal vanjo. Bili so v njej neki papirji in precej denarja.

"Čegava je neki ta listnica?" je vprašal ženo.

"Bržčas jo je pustil tat," je odgovorila žena.

Medtem sta prijezdila mimo njune hiše dva orožnika.

"Dobro jutro, don Antonio!" je pozdravil orožnik. "Ali veste, kaj je novega?"

"Prav ničesar ne vem," je odgovoril Antonio nekoliko preplašen.

"Prav blizu tukaj smo našli truplo nekoga reveža a brez najmanjšega znaka nasilja."

"Kaj mi poveš? Pa je v resnici mrtev?"

"Prav gotovo — ker je popolnoma pozabil dihati ... Pa z Bogom!"

"Z Bogom!"

Ko sta se orožnika oddaljila, je rekel Antonio ženi, kazaje denarnico: "Kaj pa napraviva s tem-le?"

"I kaj? Bedak! ... Obdrživa jo!"

Originalni intermezzo se je dogodil pred nekaj dnevi v znameniti kavarni literatov "Closeries des Lilas" v Parizu. Med gosti je bila znana pisateljica Rachilde, ki se je opetovano temperamentno in uspešno zavzela za osvoboditev žme na najrazvostnejših poljih. Na okrožno vprašanje časa "Paris Soir": "Ali sme Francoz poročiti Nemko?" — pa je dala zelo šovinističen odgovor. Mladi pisatelji so se jezili nad njo in skupina teh, ki se prišteva "nadarrealistom," je prihitela v omenjeno kavnarno, se postavila pred pisateljico Rachilde, jo ozmerjala in s klicem: "Živela Nemčija!" odšla. Prihitela je policija, ki je te za Nemčijo goreče "nadarrealiste" prišla in odpeljala v svoje urade. Nabralo se je bilo hitro v kavarni in pred kavarno mnogo občinstva, ki si je omenjene nadrealiste "pošteno" privoščila in energično odbilo njihovo bavljevanje za Nemčijo.

Te dni je bil obsojen politični direktor lista "Action Française" g. Karel Mauras na dve leti ječe in na 1000 frankov globe, ker je svoječasno priobčil v omenjenem listu pismo na notranjega ministra Schramecka, kateremu je očitel, da je dal razorožiti gotove patrijotične organizacije, si pa razorožil komunistov. Svoje odzivanje je podpisal s geslom: da bodo umorili ministra kot psa.

KAKO TRPE NA SMRT OB-SOJENI

Vprašanje umestnosti smrtne kazni v povojni dobi še ni prišlo resno v razpravo. Človeštvo se je zelo oddaljilo od reševanja tega akutnega problema. Smrtna kaznen je danes v veljavi v skoraj vseh državah, razen v Italiji, v Belgiji in v nekaterih švicarskih kantoni. Moralne muke, ki so v zvezi s smrtno kaznjo, pa so seveda v različnih državah različne.

Na Angleškem obveste obsojenca nekaj dni pred justifikacijoj, da bo usmrčen. Na ta način se smrtna kaznen kot taka poostri s teškimi moralnimi mukami, ki jih mora obsojenec prenašati v zadnjih urah svojega življenja. Obsojenca obvisijo v prisotnosti obiskovalnega sodnika in državnega pravdnika. Na Španskom so te dolžbe še bolj oštre. Tam mora obsojenec preživeti zadnjih 18 dni v cerkvi, kjer prosi Boga, da mu odpušči grehe. Prej je trajala ta pravica na smrt 24 dni, l. 1900 pa je bila znižana na 18 dni. Na Švedskem obveste obsojenca 24 ur pred izvršitvijo smrtne kazni. Justifikacija pa se izvrši v zaporu v prisotnosti 12 prebivalcev iz tistega kraja, kjer je bil izvršen kaznenik.

Največje duševne muke prenašajo obsojenca na smrt v sovjetski Rusiji. Tam je malo slučajev, da obsojeni zločinca sodišče, navadno izreče smrtno obsodbo upravni organ. Obsojenec mora često čakati po več mesecev na izvršitev smrtne kazni. Vsak najmanjši sum ponoči ga vznemirja, ker vedno misli, da je prišla njegova ura. Tako niso redki slučajji, da izvršev obsojenca v ječi samomor, ali pa da znore pred justifikacijo. V drugih državah pa puste obsojenec vsaj upanje na pomilostitev.

V Nemčiji odsekajo obsojenca glavo v posteljnem prostoru. Blaznih in nosečih žen pa se ne sme usmrtili. Na Kitajskem usmrte obsojenca z železnim orožjem. V Ameriki posade obsojenca na električni stol, tako da niti ne ve, kdaj se preseli na oni svet. Na Norveškem izroče truplo justifikiranega zločinca njegovi rodbini, ki ga mora na tihem pokopati.

V Italiji so se odločili na dosmrtno ječo, ki je gotovo hujša od smrtne kazni in niso redki slučajji, da zločinci vsled nezmožnih razmer v kaznilnicah zblazne.

Velik izlet v Jugoslavijo.

Kdor izmed Jugoslovancev hoče hitro in poceni potovati na obisk v staro domovino, naj to stori na najhitrejšem parniku Cunard črte, "Mauretania", "Mauretania" črte. Ta izlet bo vodil Mr. S. M. Vuković, član newyorškega štaba Cunard črte. On dobro pozna evropske razmere ter bo šel izletnikom v vseh oziirih na roko, posebno kar se tiče pregledovanja na meji, prtljage, potnih listov itd. Potnike bo spremljal naravnost na njihov cilj. Udeleženci ne bodo tega izleta nikdar pozabili. Zajamčite si prostor že sedaj. Cena je znižana. Potniki, ki potujejo tja in nazaj, bodo imeli še večje udobnosti.

Matteottijev proces.

Sodišče je sporočilo zagovornikom obtoženec v Matteottijevem procesu, da so jim preiskovalni zapisniki vsled velike obsežnosti celih deset dni na razpolago. Po časopisnih vesteh se prične proces šele meseca oktobra.

Politična obsodba.

Te dni je bil obsojen politični direktor lista "Action Française" g. Karel Mauras na dve leti ječe in na 1000 frankov globe, ker je svoječasno priobčil v omenjenem listu pismo na notranjega ministra Schramecka, kateremu je očitel, da je dal razorožiti gotove patrijotične organizacije, si pa razorožil komunistov. Svoje odzivanje je podpisal s geslom: da bodo umorili ministra kot psa.

Kretanje parnikov - Shipping News

- 8. avgusta: George Washington, Bremen; Orbita, Hamburg.
- 11. avgusta: Reliance, Hamburg; Columbus, Cherbourg in Bremen.
- 12. avgusta: Mauritania, Cherbourg; Republica, Bremen.
- 13. avgusta: Pittsburgh, Cherbourg.
- 15. avgusta: Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Homerik, Cherbourg; Rotterdam, Rotterdam; Orca, Hamburg.
- 16. avgusta: Presidente Wilson, Trst.
- 19. avgusta: Aquitania, Cherbourg; Suffren, Havre; America, Bremen; Arabic, Cherbourg in Hamburg.
- 20. avgusta: Selgenland, Cherbourg; Cleveland, Hamburg.
- 22. avgusta: Majestic, Cherbourg; Orduna, Hamburg; Stuttgart, Cherbourg in Bremen.
- 25. avgusta: Resolute, Hamburg; Sierra Ventana, Bremen.
- 26. avgusta: Berengaria, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Pres. Roosevelt, Bremen.
- 27. avgusta: Zeeland, Cherbourg; Ohio, Hamburg.
- 29. avgusta: Olympic, Cherbourg.
- 3. septembra: Mauretania, Cherbourg; DeGrasse, Havre; Pres. Harding, Bremen.

- 3. septembra: Columbus, Cherbourg in Bremen; Lapland, Cherbourg; Albert Ballin, Bremen.
- 5. septembra: Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Orbita, Hamburg.
- 8. septembra: Martha Washington, Trst; Reliance, Hamburg.
- 9. septembra: Aquitania, Cherbourg; George Washington, Bremen.
- 10. septembra: Pittsburgh, Cherbourg.
- 12. septembra: Majestic, Cherbourg.
- 15. septembra: Republic, Bremen.
- 16. septembra: Berengaria, Cherbourg.
- 17. septembra: Beigenland, Cherbourg; Deutschland, Hamburg.
- 19. septembra: Olympic, Cherbourg; Rotterdam, Rotterdam; Suffren, Havre; Orduna, Hamburg; America, Bremen.
- 22. septembra: Resolute, Hamburg.
- 23. septembra: Mauretania, Cherbourg; Zeeland, Cherbourg; Ohio, Hamburg.
- 26. septembra: Paris, Havre; Pres. Roosevelt, Bremen.
- 30. septembra: Aquitania, Cherbourg; Pres. Harding, Bremen.

ZLOČIN V AEROPLANU

Svoječasno smo poročali o senzacionalnem zločinu, ki se je dogodil v letalu 71, ko je poletelo z Dunaja v Budimpešto. Istočasno smo javili, da je pri Voguju v Sremsu, nedaleč od sremske Mitrovice, bilo najdeno truplo umorjenega moškega, za katero se je mislilo, da je identičen z nekim pogrošenim beogradskim trgovcem. Ko se je ta trgovec javil in čim se je zaznalo, da morilci trgovca z briljanti Johna Laskerja, katerega so v aeroplanu najpreje kloroformirali, nato umorili in v bližini Šopronja vrgli na zemljo, bivajo v naši državi in celo da se je tajnik Laskerja Saewis nahajal v Beogradu pod svojim pravim imenom; je nastal sum, da-li nima truplo pri Voguju kaj skupnega z umorom v aeroplanu. Obstojal je sum, da je eden izmed skrivcev umoril drugega, da si prisvoji celo ugrabljeno svoto v znesku od 20.000 frankov in vrečico briljantov v vrednosti od 30 milijonov frankov.

In res! Sedaj se je ugotovilo, da je truplo umorjenca pri Voguju truplo pilota Buecherja, ki je vodil letalo. Buecherja je verjetno ubil njegov tovariš Saewis. Ker sta bivala oba v Beogradu in opis nekih avtomobilskih potnikov, ki so bili tiste dni videni v bližini Mitrovice, ter Voguja, odgovarja opis zločinca, se sklepa sledeče: Saewis, tajnik trgovca z briljanti Laskerjem, se je verjetno najpreje z pilotom Buecherjem domenil, da bogatega trgovca z briljanti v aeroplanu umorita in vržeta z letalja, nato da si skupno razdelita bogati plen ter pobegneta. Saewis je imel potni list, dočim ga Buecherji imel. Zato je bil Saewis na poti, poleg tega pa se zločinca, ki je že izvršil en umor, ni ustrašil drugega. Da se iznebi svojega skrivca in da postane preko noči bogat človek, je sklenil, da spravi tudi Buecherja s sveta. V Beogradu sta prišla skupno in boječ se, da ju bo policija zasledovala, sta navela avtomobil in se odpeljala proti Zagrebu. Med potjo je Saewis Buecherja ustrelil ter njegovo truplo vrnil v obcestno grapo. Nato je pobegnul, ne ve se, če v smeri proti Zagrebu ali nazaj v Srbijo. Mogoče je tudi pognal za terba in Ljubljane pobegnul v Italijo ter se vrnil na Dunaj. Tako izgubajo in kombinirajo vse policijske centrale v Evropi, trudeč se, da dragnega zločinca izsledijo.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Kdor želi dobiti sorodnika ali svojca iz starega kraja, naj nam prej piše na pojamila. Iz Jugosla-vije bo pripuščeni v prihodnjih tleh letih, od 1. julija 1924 naprej vsako leto po 671 priseljencev.

Ameriški državljani pa samoroj dobiti sem bene in otroke do 18. leta bres, da bi bili šteti v kvoto. T rojene osebe se tudi ne štejejo v kvoto. Starši in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov p imajo prednost v kvoti. Pišite p pojamila.

Prodajamo vzorne liste na vsa pr go; tudi preko Trsta samoroje Jugoslovani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt St., New York

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste u njih potrebnih zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsam.

Uprava "Glas Naroda"

Prav vsakdo

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da ima čudovit uspeh —

HALI OGLASJE

v "Glas Naroda"

MORJE ZAKLONJE NA Prsti Zlatih

SANITARI

Originalni intermezzo se je dogodil pred nekaj dnevi v znameniti kavarni literatov "Closeries des Lilas" v Parizu. Med gosti je bila znana pisateljica Rachilde, ki se je opetovano temperamentno in uspešno zavzela za osvoboditev žme na najrazvostnejših poljih. Na okrožno vprašanje časa "Paris Soir": "Ali sme Francoz poročiti Nemko?" — pa je dala zelo šovinističen odgovor. Mladi pisatelji so se jezili nad njo in skupina teh, ki se prišteva "nadarrealistom," je prihitela v omenjeno kavnarno, se postavila pred pisateljico Rachilde, jo ozmerjala in s klicem: "Živela Nemčija!" odšla. Prihitela je policija, ki je te za Nemčijo goreče "nadarrealiste" prišla in odpeljala v svoje urade. Nabralo se je bilo hitro v kavarni in pred kavarno mnogo občinstva, ki si je omenjene nadrealiste "pošteno" privoščila in energično odbilo njihovo bavljevanje za Nemčijo.